

Dotaz:

Podatel tímto žádá, ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, Ministerstvo pro místní rozvoj o poskytnutí následujících informací: ~

1) Dopis Ing. Marcely Pavlové, náměstkyně pro řízení sekce výstavby a veřejného investování, ze dne 7. 4. 2021, č. ev.: E 6633/2021-82, adresovaný Ing. Vladimírovi Manovi, LL. M., náměstkovi pro řízení sekce státní správy Ministerstva životního prostředí – k účasti spolků v řízeních vedených stavebními úřady, pro které je podkladem závazné stanovisko orgánu ochrany přírody k povolení kácení dřevin rostoucích mimo les podle § 8 odst. 6 a k povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 56 odst. 6 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen ZOPK), ve znění pozdějších předpisů.

Odpověď:

Na základě Vaší žádosti Vám předmětný dopis zasíláme v příloze. Vzhledem k tomu, že podatelem žádosti je právnická osoba, zasíláme vyjádření do datové schránky této společnosti a zároveň do datové schránky uvedené v žádosti.

Ing. Marcela Pavlová
náměstkyně pro řízení sekce výstavby a veřejného investování

V Praze 7. dubna 2021

Č. ev.: E 6633 / 2021 – 82

Vážený pane náměstku,

obrátil jste se na mě dopisem č.j. MZP/2021/410/26 ze dne 14. ledna 2021 se žádostí o zajištění metodického vedení stavebních úřadů k účasti ekologických spolků v řízeních vedených stavebními úřady, pro které je podkladem závazné stanovisko orgánu ochrany přírody k povolení kácení dřevin rostoucích mimo les podle § 8 odst. 6 a k povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 56 odst. 6 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen ZOPK), ve znění pozdějších předpisů. Omlouvám se za opoždění naší odpovědi z důvodu nadměrného vytížení, zejména rekonstrukcí stavebního práva, a omezené administrativní kapacity.

Ve Vašem dopise jsou prezentovány závěry, podle kterých stavební úřad povoluje kácení dřevin podle § 8 odst. 1 ZOPK a vede řízení, pro která jsou podkladem závazná stanoviska orgánu ochrany přírody, nikoli podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, ale podle ZOPK. Tyto závěry považujeme ovšem za mylné, proto v následující textu zasíláme naše vyjádření k dané problematice.

Stavební úřad vede řízení vyjmenovaná v ustanovení § 8 odst. 6 ZOPK, tj. územní řízení, územní řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, společné územní a stavební řízení nebo společné územní a stavební řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, podle stavebního zákona s tím, že na základě závazného stanoviska příslušného orgánu ochrany přírody je součástí výrokové části rozhodnutí také povolení kácení dřevin. Povolení kácení dřevin tedy meritorně posuzuje příslušný orgán ochrany přírody nikoli stavební úřad. Orgán ochrany přírody také ve svém závazném stanovisku případně ukládá přiměřenou náhradní výsadbu. Povolení kácení dřevin tak, jak je obsaženo v závazném stanovisku, je následně součástí výrokové části příslušného rozhodnutí stavebního úřadu. Zmocňovacím ustanovením pro stavební úřad k vydání povolení kácení dřevin v řízeních vedených podle stavebního zákona na základě závazného stanoviska příslušného orgánu ochrany přírody je tedy ustanovení § 8 odst. 6 ZOPK nikoli § 8 odst. 1 ZOPK.

Obdobně tomu je v případě povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů v rámci řízení vyjmenovaných v ustanovení § 56 odst. 6 ZOPK, tj. v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení, ve společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí nebo ve stavebním řízení. Tato řízení jsou rovněž vedena podle stavebního zákona.

Dle našeho názoru je ale zároveň zřejmé, že povolování kácení dřevin volně rostoucích mimo les nebo povolování výjimek ze zákazů podle § 56 odst. 6 ZOPK se nepochybně týká ochrany přírody a krajiny podle § 2 ZOPK. Podle § 70 odst. 1 ZOPK se ochrana přírody a krajiny uskutečňuje za přímé účasti občanů prostřednictvím jejich občanských sdružení (ekologických spolků). Řízení

uvedená v § 8 odst. 6 a § 56 odst. 6 ZOPK vede stavební úřad podle stavebního zákona, ale zároveň rozhoduje i ve věci, která je předmětem ochrany přírody a krajiny podle ZOPK. Částí výroku rozhodnutí, kterou se povoluje kácení dřevin podle § 8 odst. 6 ZOPK nebo výjimka ze zákazů podle § 56 odst. 6 ZOPK, může tedy být dotčen veřejný zájem, který spolky splňující podmínky § 70 odst. 2 ZOPK hájí. Z toho důvodu považujeme požadavky na zajištění účasti spolků v řízeních podle stavebního zákona, ve kterých bude na základě závazných stanovisek orgánů ochrany přírody povolováno kácení dřevin podle § 8 odst. 6 ZOPK nebo budou povolovány výjimky ze zákazů podle § 56 odst. 6 ZOPK, za legitimní.

Jsme toho názoru, že slova "řízení podle tohoto zákona" uvedená v § 70 odst. 3 věta první ZOPK je třeba chápat také jako řízení podle stavebního zákona, pokud v nich stavební úřad využívá pravomoci stanovené ZOPK a rozhoduje ve věcech, které jsou předmětem ochrany přírody a krajiny. Nepovažujeme za vhodné vycházet pouze z jazykového výkladu § 70 odst. 3 ZOPK, protože by se spolkům znemožnilo právo účastnit se ochrany přírody a krajiny, kterou jim § 70 odst. 1 ZOPK dává, splní-li další zákonné podmínky. Z výše uvedeného vyplývá, že stavební úřad vede řízení vyjmenovaná v ustanovení § 8 odst. 6 a § 56 odst. 6 ZOPK podle stavebního zákona, přičemž se uplatní ustanovení § 70 ZOPK při vymezení účastníků řízení a tito účastníci mohou uplatňovat svá procesní práva v rámci zákonem stanovených kritérií.

K tomu, aby mohly být spolky v případě povolování kácení dřevin nebo „povolování výjimek“ stavebním úřadem informovány podle § 70 odst. 2 ZOPK o řízeních vedených stavebními úřady, která jsou uvedena v § 8 odst. 6 a § 56 odst. 6 ZOPK, je třeba zohlednit příslušnosti stavebních úřadů a orgánů ochrany přírody a zajistit potřebnou součinnost mezi nimi. Jednou z možností pro zajištění informovanosti spolků je, aby žádost o informace pro potřeby řízení, ve kterých bude povolováno kácení dřevin nebo budou povolovány výjimky na základě závazných stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody, spolky podaly na příslušné stavební úřady. Je namístě zdůraznit, že se jedná nejen o obecné stavební úřady, ale i jiné a speciální stavební úřady. Dále je nezbytné, aby spolky žádost věcně a místně specifikovaly, což je výslovný požadavek stanovený v § 70 odst. 2 ZOPK.

V případě, že spolky podaly žádosti o informace podle § 70 odst. 2 ZOPK u příslušných orgánů ochrany přírody ve věcech povolování kácení dřevin a povolování výjimky podle ZOPK, bude nezbytné, aby orgán ochrany přírody poskytl s ohledem na zásadu dobré správy zakotvenou v § 8 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, příslušnému stavebnímu úřadu potřebnou součinnost. V souladu s § 136 odst. 3 správního řádu orgán ochrany přírody poskytne stavebnímu úřadu, který vede řízení, všechny informace důležité pro řízení, nebude-li tím porušena povinnost podle zvláštního zákona. V takových případech by orgány ochrany přírody měly při vydání závazného stanoviska podle § 8 odst. 6 nebo § 56 odst. 6 ZOPK informovat stavební úřad, který povede nebo vede příslušné řízení, nejen o podaných žádostech konkrétních spolků, ale měl by jim tyto žádosti poskytnout, aby bylo možné posoudit splnění podmínek podle § 70 odst. 2 ZOPK. V rámci principů spolupráce správních orgánů nelze vyloučit ani průběžné informování o podaných aktuálních žádostech spolků u příslušných orgánů ochrany přírody. Zároveň lze v této souvislosti předpokládat, že k posouzení případných námitek spolků týkajících se povolování kácení dřevin nebo výjimek ze zákazů bude stavební úřad potřebovat také odbornou součinnost orgánu ochrany přírody.

V průběhu řešení této problematiky jsme zjistili, že v loňském roce byla aktualizována metodická instrukce odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru legislativního MŽP k aplikaci

§ 8 a § 9 ZOPK, upravujících povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les a náhradní výsadbu a odvody, která byla zveřejněna ve Věstníku MŽP z ledna 2020 č. j. MZP/2020/130/87. Aktualizace zahrnovala mimo jiné i doplnění článku 8, který se týká aplikace § 8 odst. 6 ZOPK.

Je nám líto, že tato provedená aktualizace metodické instrukce s námi nebyla nijak konzultována. S textem metodické instrukce k této problematice se nemůžeme ztotožnit a považujeme za nutné ji upravit zejména s ohledem na výše uvedené závěry. Dále se domníváme, že metodická instrukce by měla být doplněna i o problematiku zajištění potřebné součinnosti mezi stavebními úřady a orgány ochrany přírody s tím, že je nutné zohlednit jejich příslušnost.

Aktualizaci metodické instrukce dále považujeme za nutnou i z důvodu novely stavebního zákona, která byla provedena zákonem č. 403/2020, kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Zmíněná novela, která nabyla účinnosti již 1. 1. 2021, řeší problematiku závazných stanovisek v řízeních a postupech podle stavebního zákona v § 4 odst. 9 stavebního zákona zavedením fikce vydání souhlasného závazného stanoviska bez podmínek pro případ nevydání závazného stanoviska ve stanovené lhůtě (byla zavedena novelou § 149 správního řádu). Závazná stanoviska k povolení kácení jsou důležitým podkladem pro řízení podle stavebního zákona uvedená v § 8 odst. 6 ZOPK. Uplatnění fikce souhlasného závazného stanoviska by mělo být v praxi výjimkou a orgány ochrany přírody by si měly být vědomy jeho možných důsledků.

S pozdravem

pavmar
2

Digitálně
podepsal pavmar2
Datum: 2021.04.07
18:09:55 +02'00'

Vážený pan
Ing. Vladimír Mana, LL.M.
náměstek pro řízení sekce státní správy
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10